מהדורה למורה – בוחן קצר – תנועת ההשכלה היהודית

- מטרה: בדיקת הבנה בנושא "תנועת ההשכלה היהודית".
- זמן מומלץ: 25 דקות
- מסלול: רגיל · חט"ב · תיכון
- הפעילות באתר: https://historia-et-hachadasha.sites.tab.bot/bochanim.html

הנחיות להפעלה

- מבוסס על הבוחן הקצר "חידון תרגול – תנועת ההשכלה" באתר. אפשר להשתמש כבוחן נייר או כשיעורי בית.
- לוודא: שנות חייו של נפתלי הרץ ויזל 1725–1805
- לוודא: 'הקיצה עמי' של יל"ג – 1863 (פורסם 1866)
- לוודא: 'חינוך נערים' בברלין – 1778
- לוודא: שנות פרסום תרגום מנדלסון 1780–1783

מפתח תשובות

שאלות רב-ברירה

#	תשובה
1	ג – ברלין
2	א – משה מנדלסון
3	ג – פירוש עברי לתורה שליווה את התרגום לגרמנית
4	ד – 'דברי שלום ואמת'
5	ב – המאסף
6	א – אברהם מאפו

נכון או לא נכון

#	תשובה
1	לא נכון – המשכילים רצו לשלב לימודים כלליים – שפות, מדעים וחשבון – לצד לימודי קודש.
2	נכון
3	נכון

#	תשובה
4	נכון

הסבירו במילים שלכם

#	תשובה
1	ברלין – בברלין, בשנות ה-70–80 של המאה ה-18.
2	משה מנדלסון – פילוסוף יהודי שומר מצוות.
3	פירוש עברי לתורה שליווה את התרגום לגרמנית – חלק ממפעל תרגום התורה של מנדלסון.

שאלת סיכום

#	תשובה
–	תשובה אישית: רעיון מרכזי ברור, נימוק/דוגמה, משפטים שלמים

שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____

☑ בוחן קצר – תנועת ההשכלה היהודית – דף תרגול

חלק א' – שאלות רב-ברירה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. היכן החלה תנועת ההשכלה?

א) וילנה ב) ירושלים ג) ברלין ד) פריז

2. מי נחשב ל'אבי ההשכלה'?

א) משה מנדלסון ב) הרצל ג) אחד העם ד) יל"ג

3. מהו ה'ביאור'?

א) כתב עת עברי ב) בית ספר בברלין ג) פירוש עברי לתורה שליווה את התרגום לגרמנית ד) שיר של יל"ג

4. מה פרסם נפתלי הרץ ויזל ב-1782?

א) 'אהבת ציון' ב) 'ירושלים' ג) 'המאסף' ד) 'דברי שלום ואמת'

5. איך נקרא כתב העת העברי של המשכילים?

א) הצפירה ב) המאסף ג) המליץ ד) השחר

6. מי כתב את הרומן העברי הראשון 'אהבת ציון'?

א) אברהם מאפו ב) יל"ג ג) לוינזון ד) מנדלסון

חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו נכון או לא נכון; תקנו את הלא נכונים.

#	משפט	נכון	לא נכון
1	המשכילים רצו שהיהודים ילמדו רק לימודי קודש.	○	○
2	רבנים רבים התנגדו להשכלה מחשש להתבוללות.	○	○
3	ההשכלה תרמה לתחיית השפה העברית.	○	○
4	יל"ג טבע את המשפט 'היה אדם בצאתך ואיש יהודי באוהלך'.	○	○

חלק ג' – הסבירו במילים שלכם

1. היכן החלה תנועת ההשכלה? הסבירו את התשובה במשפט או שניים.

2. מי נחשב ל'אבי ההשכלה'? הסבירו את התשובה במשפט או שניים.

3. מהו ה'ביאור'? הסבירו את התשובה במשפט או שניים.

חלק ד' – שאלת סיכום

כיצד ניסו המשכילים לחבר בין העולם היהודי המסורתי לבין התרבות האירופית המודרנית – ובאיזה מחיר?

כרטיס יציאה

כמה תשובות לדעתי עניתי נכון? ____ מתוך ____

שאלה שהתלבטתי בה:

מה אעשה כדי לחזור על החומר?